

Ajuntament de Lloret de Mar

DAVID REIXACH I SAURA, secretari accidental de l'Ajuntament de Lloret de Mar (La Selva),

CERTIFICO:

Que en el Ple municipal en sessió de data 22 de desembre de 2023 es va adoptar el següent acord:

«11.- MOCIÓ DEL GRUP MUNICIPAL D'ESQUERRA LLORET PER A QUE LA NOVA ESCOLA ADOPTI EL NOM DE GERTRUDIS MORET I FRIGOLA NÚM. EXP.: 10292023000032

L'educació a la vila té els seus antecedents documentats a finals del segle XVI, quan el rector de Lloret, Jaume Felip Gibert, fa redacció d'unes ordenacions per a l'ensenyament de nens. La datació d'aquestes normes és de 1599, aproximadament i marca, d'alguna manera, com l'ensenyament durant segles es vincularia amb l'Església fins a l'arribada de l'estat liberal a partir del primer quart del segle XIX.

Ja entrats al segle XIX hi hagué un conveni entre el Rei i l'ajuntament de la vila de Lloret que permetia a aquest, contractar un mestre de nens amb un salari anual de 120 lliures barcelonines.

A més d'aquesta percepció econòmica, el mestre tenia el dret a cobrar quelcom als pares dels alumnes més acabats. I es remarcava que els fills dels "pobres de solemnitat" no pagaven res. L'horari de classes era de quatre hores, dos al matí i dos a la tarda i es procurava que l'ensenyament es fes en ple dia, aprofitant de la llum sol.

La Llei d'Instrucció Pública de 1857, coneguda com a Llei Moyano marcarà un punt d'inflexió en l'ensenyament al nostre territori (tot i ser la primera llei que efectivament aconseguia prohibir el català, altres ho havien intentat amb poc èxit). Les seves línies principals eren: ensenyament primari gratuït amb condicions; forta centralització i uniformitat; secularització i una llibertat d'ensenyament al professorat.

A partir de la dècada de 1870 es consoliden els models confessional i l'estatal de l'educació a Lloret.

Per una banda, un model d'ensenyament privat ofert majoritàriament per diferents ordes religiosos o amb fort caràcter religiós. Així, s'estableix a la vila el canonge Narcís Domènech i Parés, nascut a Lloret, qui dirigirà un centre educatiu dedicat a nens. Tanmateix, s'estableixen les monges del Cor

Ajuntament de Lloret de Mar

de Maria (conegudes popularment com les monges catalanes) que estaran des de 1875 fins al 1971.

Ja entrat el segle XX només en les dues primeres dècades, es creen a Lloret l'Escola Horaciana i l'Escola Instructiva, ambdues aconfessionals i amb models pedagògics totalment revolucionaris per a l'època. El Col·legi Immaculada Concepció, un selecte internat femení de caràcter religiós però amb l'avançat model educatiu francès. I també l'Escola dels germans Maristes, el Col·legi Verge de Loreto, que tancarà l'any 1920 per donar el relleu a les Escoles Parroquials dirigides pel Mossèn Pere Torrent.

I, per altra banda, regulats per la Junta d'Instrucció Local, els mestres que donaven classe als baixos de l'actual Casa de la Vila, acabada el 1872, seguint les directrius educatives del govern central, les anomenades Escuelas Nacionales, situades als baixos de l'ajuntament, tant per a nois com per a noies.

Amb tot, als anys 60, la necessitat de tenir més espai per enquibir un nombre cada cop més elevat d'infants, l'ajuntament llogava cases o locals a la rambla Barnés perquè el primitiu Lloret turístic demanava més serveis, i l'edifici de la Casa de la Vila no els podia absorbir. Després d'anys improvisant amb una demanda cada cop més alta de places escolars, entra en servei el "Grupo Escolar d'educació nacional" l'any 1965. Posteriorment, el centre es batejaria com Col·legi Esteve Carles, com totes i tots sabem, en honor a un mestre que exercí a Lloret a inicis del segle XX.

És en la primera etapa de les escoles nacionals, a l'edifici de l'Ajuntament, on apareix la protagonista d'aquesta moció: Gertrudis Moret i Frigola.

Gertrudis Moret va ser, conjuntament amb Lluïsa Usall, la primera directora d'escola pública a Lloret de Mar, essent nomenada el 26 de gener de 1917, prenent possessió del càrrec el 9 de març del mateix any. Va exercir fins al darrer dia d'agost de 1919, quan a través d'un concurs de trasllat va marxar a Celrà.

De la qualitat del seu treball en tenim algunes mostres. En primer lloc, per bé que de caràcter més encarcarat pel seu caràcter oficial i de l'època, el certificat de cessament del càrrec a Lloret de Mar on l'alcalde de l'època diu el següent referent a la seva tasca docent: "el cual, por cierto, lo ha desempeñado con un celo de inteligencia y laboriosidad dignos de todo encomio y del mayor elogio..." En segon lloc, tenim constància de la seva preocupació per fer arribar l'educació a les classes més desafavorides on,

Ajuntament de Lloret de Mar

entre d'altres, destaquem l'impuls en la creació d'una escola nocturna gratuïta.

En les darreres dècades, els professionals de la història han clamat per un discurs en el qual la visió dels guanyadors, de les classes benestants i dirigents, fos únicament una part del passat. Han intentat esmerçar esforços en fer emergir tota la "massa humana", totes les classes treballadores i subalternes o marginals, que han estat apartades de la història pel poder, i han intentat tornar-los la seva dignitat i el seu lloc en el desenvolupament del curs històric. Un d'aquests grups premeditadament oblidats ha estat la meitat de la població, o sigui, les dones.

Des d'aquesta perspectiva, des del Grup Municipal d'Esquerra Republicana de Lloret de Mar, proposem reconèixer la vàlua d'un col·lectiu tan fonamental en la societat com és la dona treballadora. No obstant això, l'abstracció "dona treballadora" té un caràcter massa genèric. És per això que hem volgut individualitzar el concepte en la figura d'una mestra que va exercir a Lloret de Mar com a la primera directora de l'Escola pública de la vila.

Donar el nom de Gertrudis Moret i Frigola és recuperar la memòria popular per una dona que, enmig de moltes altres, també es mereixen ser recordades, al llarg d'una època difícil, amb pocs recursos materials, on la vocació per l'educació i la voluntat personal s'havien de sobreposar a uns temps de fam i de pèrdua de les il·lusions col·lectives.

El nom de Gertrudis Moret i Frigola ens servirà per a recordar moltes dones de Catalunya i de Lloret de Mar, que van fer i fan de la seva tasca una vocació al servei de la infància, més enllà de les ideologies.

El nom de Gertrudis Moret i Frigola ens servirà per retre homenatge a totes les dones que han encapçalat i dirigit projectes educatius a la nostra vila (actualment totes les escoles de Lloret són dirigides per dones).

El nom de Gertrudis Moret i Frigola ens servirà per no defallir de perseguir l'objectiu de fer de Lloret una veritable ciutat d'acollida, centrant la mirada educativa en els que més ho necessiten i vetllant pel respecte dels drets dels infants.

El nom de Gertrudis Moret i Frigola ens servirà per reivindicar, que tenim un sistema educatiu tenyit de lila, i sort en tenim, perquè sinó, amb tota seguretat, el nostre sistema educatiu continuaria essent gris.

El Ple Municipal, ACORDA:

Ajuntament de
Lloret de Mar

ÚNIC.- Iniciar un procés participatiu amb la comunitat educativa, per escollir el nom de la nova escola d'educació infantil i primària a Lloret de Mar. En cas que des del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya es comuniqui la necessitat de facilitar el nom sense que hi hagi temps de dur a terme el procés participatiu, determinar que el nom sigui proposat per la Junta de Portaveus.»

Aquest certificat s'emet amb l'advertència prevista a l'art. 206 del Reglament d'organització i Funcionament de les Corporacions Locals, en el sentit que manca l'aprovació definitiva de l'acta i que queda a reserva dels termes que resultin de la seva aprovació pel Ple de l'Ajuntament

I, perquè consti, als efectes que siguin procedents, lliuro aquest certificat amb el vistiplau de l'alcalde, a Lloret de Mar,

Document signat digitalment.